

DAR KARTĄ APIE ELITĄ

1996 m. lapkričio 8-11 d. Nidoje įvyko tarptautinė mokslinė konferencija *Tradicionis elitas ir modernios visuomenės formavimasis Vidurio ir Rytų Europoje*. Konferenciją organizavo Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (VU TSPMI) Vidurio ir Rytų Europos studijų centras (VRESC), Thomaso Manno kultūros centras ir Lietuvos Istorijos instituto XIX a. istorijos bei Lietuvos Respublikos istorijos skyriai.

Ši konferencija tapo 1995 m. pabaigoje VU TSPMI surengtos metinės konferencijos *Demokratija Lietuvoje: elitas ir masės* tęsa. Instituto konferencijos tema susilaukė kontroversiškų vertinimų: daug intrigų ir provokacijų, bet ar yra elitas? Nidoje, kamerinėje aplinkoje susirinkę mokslininkai iš Lietuvos, Lenkijos, Čekijos, Latvijos, Prancūzijos, Ukrainos diskutavo elito formavimosi Vidurio ir Rytų Europoje klausimais, absoliučiai nekvestionuodami "elito būties". Taigi konferencijos rengėjams pavyko ne tik išvengti lietuvių politikų demagogijos "spaudimo", bet ir įveikti šių dienų mokslui būdingą tendenciją, esą elito problema yra "mirusi", pasenusi, nepopuliari.

Kad taip nėra, įrodė konferencijos dalyvių, atstovaujančių įvairioms mokslo sritims (politikos mokslai, istorija, sociologija, kultūrologija, etc.) pranešimai. Pranešimus skaitė VRESC vadovas dr. Egidijus Motieka (*Intelektualinis elitas Vidurio ir Rytų Europoje*), dr. Leonidas Donskis (*Lietuvių kultūriniai ir intelektualiniai eliti Vidurio ir Rytų Europos kontekste*), dr. Juozas Tumelis (*Lietuvos elitas ir jo metamorfozės*), Magdalena Ślusarska (*Politiniai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės eliti ir lietuviškos tapatybės jausmas Abiejų Tautų Respublikos gyvavimo pabaigoje*), Bruno Drwęski (*Lenkų ir ukrainiečių dvasininkijos elitas ir socialiniai pokyčiai Galicijoje*), Iharas Bobkou (*Etnografinis diskursas kaip bajoriškos kultūros fenomenas*), Ėriks Jēkabsons (*Valstybinis-politinis Latgalos ir Kuršo lenkų bajorijos angažavimasis*), Jaroslavas Valenta (*Čekų ir slovākų visuomenės ir jų eliti*), Lubošas Švecas (*Žemės reforma Rytų ir Vidurio Europoje ir tradicionis elitas*), Kęstutis Masiulis (*Elito vertybinių orientacijų kaita pokomunistinėje visuomenėje*).